

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Zaltbommel
T.a.v. mw. H. Ploegmakers
Postbus 10002
5300 DA Zaltbommel

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Olonummer

Onze referentie
1250537

Datum 28 maart 2022
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Bijlagen
0

Naam	Duikersluis
Adres	
Postcode/plaats	Nederhemert
Gemeente/provincie	Zaltbommel; Gelderland;
Monumentnummer	523392

Geacht college,

Op 15 maart 2022 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen. Mogelijk wilt u overwegen om ons in de uitvoering te betrekken. In onderstaande motivering licht ik dit nader toe. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

De initiatiefnemer heeft het voornemen om de monumentale duikersluis te restaureren en de constructieve veiligheid te vergroten.

Motivering

De duikersluis is in 1861 aangelegd na een overstroming van de Buitenpolder Het eiland Nederhemert. De duikersluis bestaat uit een duiker door de Voordam met aan weerszijden een sluishoofd, en een schuifdeurconstructie. Aan weerszijden van de dam bevinden zich poldersloten voor de afvoer van water. De duiker is uitgevoerd in metselwerk en heeft de vorm van een tongewelf. De sluishoofden bestaan uit frontmuren die uit het talud steken, en tabs uitlopende vleugelmuren ter weerszijden van de inlaat. Deze gemetselde wanden zijn met een rollaag afgewerkt. De westelijke frontmuur is gecementeerd. In de binnendijkse frontmuur, die niet gecementeerd is, bevindt zich de genoemde eerste steen van hardsteen. Op elke frontmuur is een eenvoudige balustrade uit staal bevestigd.

De schuifdeur (westzijde) is vervaardigd uit plaatstaal en bevindt zich voor de sluisopening. De schuif wordt bewogen door een constructie in staal met een draaischijf. De draaischijf bevindt zich in een stalen portaaltje. Mogelijk is deze constructie in de loop der jaren vernieuwd.

Eerder is door mij al een preadvies (d.d. 22 maart 2022) uitgebracht. Daarin is aangegeven dat het wenselijk is om te documenteren wat er blootgelegd wordt en te kijken naar de (bouwkundige) archeologische sporen. Een en ander kan leiden tot meer kennis over de fundering.

Gezien de slechte staat waarin de duikersluis zich bevindt, valt het waterschap Rivierenland te prijzen dat ze deze weer in oude glorie willen herstellen. Ik kan me geheel vinden in het plan van aanpak voor de restauratie van de duikersluis en het plan om deze constructief te versterken.

Al in 2019 is begonnen met de voorbereidingen middels een inspectierapport. Daaruit blijkt wel hoe slecht de huidige toestand is en hoe noodzakelijk een herstelplan. Omdat de vleugelwanden geen samenhang meer hebben en al eens vernieuwd zijn, kan ik instemmen met het voorstel om de vleugelwanden aan zowel de polderzijde als kanaalzijde vanaf de fundering opnieuw op te metselen en te verankeren. Hierop wordt een nieuwe rollaag aangebracht. Er wordt ook een nieuwe smeedijzeren stempel aangebracht tussen de wanden. De niet monumentale betonnen stempel wordt gesloopt.

Ook de keerwanden zijn in zeer slechte staat of grotendeels verdwenen. Deze dienen vanaf 0.65 m vernieuwd te worden. In de frontwand aan de polderzijde wordt de natuurstenen plaquette in bezit van het Waterschap opnieuw geplaatst. Op de wanden komt een halfsteense rollaag. De wand aan de kanaalzijde wordt gestukt. Het stalen hekwerk wordt geconserveerd en aan de polderzijde weer teruggebracht.

Het is goed om te zien dat getracht wordt om oude bakstenen van de keerwand aan de polderzijde te hergebruiken.

In de koker wordt het voegwerk hersteld. Om de constructieve veiligheid te waarborgen, wordt ook op een aantal plaatsen een gemetselde boogversteving middels stalen balken aangebracht. Dit is akkoord

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de staatssecretaris van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

Onze referentie

1250537